Egeprocessionsspinder

Egeprocessionsspinderen bliver ofte omtalt som "larven fra helvede". Den har fået sit rygte, fordi dens mikroskopiske brandhår kan give kraftige hud- og luftvejsreaktioner hos både mennesker og dyr. Larven har de senere år bredt sig flere steder på Fyn, men er endnu ikke etableret i naturen i Rudersdal.

Status

Der er på nuværende tidspunkt ikke registreret egeprocessionsspindere på kommunale eller øvrige offentlige arealer i Rudersdal Kommune.

Arten kan sprede sig naturligt, men forholdsvis langsomt, så længe den ikke flyttes med menneskelig aktivitet. Selvom arten endnu ikke er registreret i kommunen, opfordrer vi borgere, der færdes i områder med egetræer, til at være opmærksomme på tegn på egeprocessionsspinderen.

Hvad skal jeg se efter?

Egeprocessionsspinderen (*Thaumetopoea processionea*) er en natsommerfugl, hvis larver lever udelukkende på egetræer.

Larverne kan kendes på deres mørke hoved og lange hvide hår. I juli er de fuldvoksne og måler 3-4 cm. De opholder sig ofte i tætte samlinger – de karakteristiske "processioner" – på eller omkring egetræer. Larverne ses typisk fra midten af maj til midten af juli, hvorefter de begynder at forpuppe sig.

Larve med hvide hår © Luc Hoogenstein, Wikimedia Commons

Hvis larverne ikke sidder på et egetræ, er der ikke tale om egeprocessionsspinderen.

Larven kan let forveksles med andre, helt ufarlige larver. De mest almindelige forvekslinger er spindemøl og uldhale, som også lever i flok og danner spind.

Egeprocessionsspinderen bygger gråbrune spindreder på stammer eller kraftige grene af egetræer. Her opholder larverne sig og forpupper sig senere. Når de forlader reden for at æde egetræets blade, bevæger de sig i lange kæder – de såkaldte processioner, som har givet arten sit navn.

Rederne indeholder som regel ikke blade, hvilket adskiller dem fra eksempelvis spindemøl.

Egeprocessionsspinder-rede: Spind med larver. © Christian Fischer, Wikimedia Commons

Du kan læse mere om egeprocessionsspinderen hos Videnstjenesten hos Københavns Universitet

Hvis du ser egeprocessionsspinderen på kommunale arealer

Har du mistanke om, at du har fundet egeprocessionsspinderen på et kommunalt eller offentligt areal i Rudersdal Kommune, vil vi meget gerne høre fra dig.

Benyt selvbetjeningsløsningen "Giv et praj" og vedhæft gerne et billede. Det hjælper vores fagfolk med at vurdere, om der er tale om egeprocessionsspinderen, og om der er behov for en indsats.

Undgå at røre ved larver, reder eller døde larver. Både larver og reder kan indeholde mikroskopiske brandhår, som kan give hud- og luftvejsreaktioner – også længe efter at larverne er væk. Har du været i kontakt med et træ, hvor der er mistanke om angreb, anbefales det, at du vasker hænder og hud grundigt.

Egeprocessionsspindere på privat grund

Forekommer egeprocessionsspinderen på privat grund, er det som udgangspunkt grundejeren, der har ansvaret for at få larver og reder fjernet.

Kontakt en professionel skadedyrsbekæmper, som kan udføre arbejdet forsvarligt.

Du bør ikke selv forsøge at fjerne larver eller reder. Bekæmpelsen kræver særligt beskyttelsesudstyr og korrekt håndtering af det forurenede affald. Affald med brandhår kan ikke afleveres på genbrugsstationen.

Hvis der konstateres fund

Når kommunen modtager en anmeldelse, vurderer vi risikoen på stedet, angrebets omfang og behovet for en indsats. Formålet er at minimere risikoen for, at borgere kommer i kontakt med larver eller brandhår.

Ved fund på kommunale arealer opsætter Park og Vej informationsskilte, så borgere kan tage deres forholdsregler.

På steder med mange besøgende – eksempelvis ved skoler, daginstitutioner, parker og stier – vil larver og reder som udgangspunkt blive fjernet.

På mindre besøgte lokaliteter kan kommunen i stedet vælge at afspærre området omkring træet og informere om fundet ved skiltning.

- Egeprocessionsspinderen lever udelukkende på egetræer.
- Larverne bevæger sig i lange processioner og bygger tætte spindreder på stammer og kraftige grene.
- Mange andre larver ligner egeprocessionsspinderen. De mest almindelige forvekslinger er spindemøl og uldhale, som er helt ufarlige. Sidder larverne ikke på et egetræ, er det ikke egeprocessionsspinderen.
- Brandhårene kan give hududslæt, øjenirritation og luftvejsgener – også længe efter at larverne har forladt reden.
- Har du været i kontakt med larver eller reder, anbefales det først at skylle huden forsigtigt og derefter vaske den grundigt med vand og sæbe. Ved kraftige symptomer eller vejrtrækningsbesvær bør du søge lægehjælp.

Ved fund på privat grund er det grundejeren, der har ansvaret for at få bekæmpet larver og reder.

Sådan bekæmper Rudersdal Kommune egeprocessionsspinderen

Egeprocessionsspinderen er udbredt i store dele af Europa. Erfaringen viser, at arten ikke kan udryddes, når den først har etableret sig. Indsatsen retter sig derfor mod at beskytte mennesker på steder, hvor risikoen for kontakt er størst, eksempelvis ved skoler, daginstitutioner, plejehjem, parker og stier.

Rudersdal Kommune vil følge samme tilgang som andre danske kommuner og de lande, hvor arten har været kendt gennem mange år. Ved fund vurderes behovet for en konkret indsats, og der informeres og skiltes, hvor det er nødvendigt.

Fældning af egetræer er som udgangspunkt ikke en hensigtsmæssig løsning. På længere sigt er den mest bæredygtige strategi at understøtte naturens egne naturlige fjender kombineret med målrettet bekæmpelse, hvor mennesker risikerer at komme i kontakt med larverne.

Kommunens bekæmpelsesmetoder

Mekanisk fjernelse

- Reder og larver fjernes med specialudstyr.
- Arbejdet udføres af uddannet personale med beskyttelsesdragt og åndedrætsværn.
- Metoden anvendes især ved skoler, daginstitutioner, stier og andre steder med mange besøgende.

Destruktion af reder

- Fjernede reder bortskaffes forsvarligt som forurenet affald.
- Arbejdet udføres udelukkende af professionelle.

Biologisk bekæmpelse

- Kan anvendes mod unge larver med biologiske bekæmpelsesmidler.
- Metoden kræver præcis timing og anvendes kun efter en konkret vurdering, da den også kan påvirke andre sommerfuglearter.

Forebyggelse

- Rudersdal Kommune prioriterer ved indkøb af egetræer træer, der er dyrket i danske planteskoler eller på anden måde kan dokumenteres at være produceret under tilsvarende plantesundhedsforhold.

RUDERSDAL KOMMUNE

Ejendomme og Arealer | Park og Vej | Blokken 48 | 3460 Birkerød

DRIFT@rudersdal.dk | www.rudersdal.dk